

R.K. Basisschool De Overplaats

Pestprotocol

**‘De Overplaats is een school waar je
je hart, je hoofd en je handen leert gebruiken’.**

Juni 2020

INHOUD

1 Inleiding	3
1.1 Waarom een pestprotocol	3
1.2 Kanjertraining in de klas	3
2 Begripsomschrijving	4
2.1 Voorbeelden van specifiek pestgedrag	4
2.1.1 Verbaal	4
2.1.2 Fysiek	4
2.1.3 Intimidatie	4
2.1.4 Isolatie	5
2.1.5 Stelen of vernielen van bezittingen	5
3 De betrokkenen	5
3.1 Het gepeste kind	5
3.2 De pesters	6
3.3 De meelopers en de andere kinderen	6
4 Te verwachten problemen bij de aanpak van pesten	7
4.1 Bij het gepeste kind	7
4.2 Bij de pester	8
4.3 Bij de ouders	8
5 Uitgangspunten bij ons protocol	8
6 De protocollaire maatregelen	9
6.1 Preventieve maatregelen	9
6.2 Repressieve maatregelen	9
7 Concrete pedagogische invulling	11
7.1 Hulp aan het gepeste kind	11
7.2 Hulp aan de pester	11
7.3 Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers	12
7.4 Hulp aan de ouders	12
7.5 De belangrijkste regels van het pesten	12
Werk en speelcontract	13
Adviezen voor ouders van gepeste kinderen	14
Afspraken op De Overplaats	15
Oepsmap	16
Oepsblad	17
Stappenplan pestgedrag	18,19

1. INLEIDING

1.1 *Waarom een pestprotocol?*

Basisschool “De Overplaats” wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het schoolplein. Hier gebruiken wij de Kanjertraining voor. Doel van de Kanjertraining op school is de sfeer in de klas goed te houden (preventief), of te verbeteren (curatief). De Kanjertraining hanteert vijf basisafspraken. Deze zijn:

1. We vertrouwen elkaar
2. Niemand speelt de baas
3. Niemand lacht uit
4. Niemand doet zielig
5. We helpen elkaar

Subdoelen zijn:

- Bevordering van vertrouwen en veiligheid in de klas
- Versterking van sociale vaardigheden bij leerlingen
- Beheersing door leerlingen van verschillende oplossingsstrategieën in conflicten
- Bewustwording van eigenheid bij de leerlingen: ik doe mij niet anders voor dan ik werkelijk ben

De grondhouding van deze training is dat de kinderen met respect met elkaar dienen om te gaan. Dat het niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan.

Het kan voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in de knoop komen met zijn schoolomgeving, dat de vijf uitgangspunten van de kanjertraining niet meer voldoende de veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet, dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin ernstig aangetast. Voor basisschool “De Overplaats” is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

1.2 *Kanjertraining in de klas*

In principe worden de Kanjerlessen elke week gegeven in de klas. Deze lessen duren ongeveer 45 minuten per les. Natuurlijk gebruiken we de uitgangspunten en omgangsvormen standaard in de klas en beperken zich zeker niet tot deze lessen.

Plagen en pesten, wat is daar het verschil tussen? Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we ook altijd de onderstaande rolverdeling (zie hoofdstuk 3) terug bij een aantal betrokkenen.

2.1. Voorbeelden van specifiek pestgedrag

2.1.1. Verbaal:

- Vernederen: "Haal jij alleen de ballen maar uit de bosjes, je kunt niet goed genoeg voetballen om echt mee te doen".
- Schelden: "Viespeuk, etterbak, mietje" enz.
- Dreigen: "Als je dat doorvertelt, dan grijpen we je."
- Belachelijk maken, uitlachen bij lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.
- Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken: "rooie, dikke, dunne, flapoor, centenbak enz."
- Gemene briefjes schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

2.1.2. Fysiek:

- Trekken, slaan en duwen.
- Schoppen en laten struikelen.
- Krabben, bijten, haren trekken en spugen.

2.1.3. Intimidatie:

- Een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten.
- Iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen de fietsen.
- Dwingen om bezit dat niet van jou is af te geven.
- Een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten, bijvoorbeeld geld of snoep meenemen.
- Cyberpesten

2.1.4. *Isolatie:*

- Steun zoeken bij andere kinderen zodat het kind niet wordt uitgenodigd voor partijtjes en leuke dingetjes.
- Uitsluiten: het kind mag niet meedoen met spelletjes, niet meelopen naar huis, niet komen op een verjaardag.
- Kinderen met andere culturele gewoontes weren.

2.1.5. *Stelen of vernielen van bezittingen:*

- Afpakken van schoolspullen, kleding of speelgoed.
- Beschadigen en kapotmaken van spullen: boeken bekladden, schoppen tegen en gooien met een schooltas, banden van de fiets lek steken.

3 DE BETROKKENEN

3.1. *Het gepeste kind*

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Uit onderzoek blijkt dat kinderen gepest worden in situaties waarin pesters al de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen. Er is dan al sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan manifesteren en zich daarin ook nog verder kan ontwikkelen. Kinderen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Ze hebben een ander interessegebied, doen aan een andere sport of zitten op een ander clubje. Ze zijn goed in vakgebieden of juist niet goed. Er zijn helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden mits de pesters daar de kans voor krijgen vanuit de situatie.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en kunnen dat dan ook uitstralen naar hun pesters. Deze houding wordt in de Kanjertraining omschreven als het konijn, met de gele pet op. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, ze durven weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt waar het zonder hulp zeker niet uitkomt.

Gepeste kinderen voelen zich vaak eenzaam, hebben in hun gepeste omgeving geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen opschieten dan met hun leeftijdgenoten. Jongens die worden gepest horen bijna nooit tot de motorisch beter ontwikkelde kinderen.

3.2. De pesters

Kinderen die pesten zijn vaak juist fysiek wel de sterksten uit de groep. Ze kunnen zich permitteren zich agressiever op te stellen en ze reageren dan ook met dreiging van geweld of de indirecte inzet van geweld. In de Kanjertraining benoemen we dit gedrag door middel van een pestvogel, met de zwarte pet op. Pesters lijken in eerste indruk populair te zijn in een klas, maar ze dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Met het vertoonde pestgedrag gaat ze dat gemakkelijk af en ze krijgen andere kinderen mee bij het gedrag naar een slachtoffer. Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer. De zwijgende meerderheid en potentiële meelopers krijgen een keuze die onuitgesproken wordt opgelegd en die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat: Je bent voor of je bent tegen me. Hier gaat een grote dreiging uit naar de gezamenlijke omgeving van pester en slachtoffer.

Alles is immers beter dan door de “machtige pester” zelf gepest te worden. De pesters stralen juist deze dreigende zekerheid met verve uit. Ze overtreden bewust regels en storen zich aan god noch gebod en hebben vaak de vaardigheden ontwikkeld met hun daden weg te komen. Het profiel van de pester is sterk zelfbevestigend, hij ziet zichzelf als een slimme durfal die de dommerds de loef afsteekt en ze dat ook bij herhaling laat merken. “Wie maakt mij wat?” staat met grote letters op het voorhoofd geschreven.

Het komt ook regelmatig voor dat een pestkop een kind is dat in een andere situatie zelf slachtoffer is of was. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die van zijn slachtofferrol, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren. “Laten pesten doet pesten”.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtiele manier waarbij de uitdaging naar het gezag ter plekke niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere kinderen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer met groepsvorming in de zin van er al dan niet bij te horen. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters veel minder voor.

Een succesvolle pester leert niet om zijn agressie op een andere manier te uiten dan door het ongewenste pestgedrag te vertonen. Ook pesters hebben last op termijn van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht. Pesters maken een abnormale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien voor de pester zelf.

3.3. De meelopers en de andere kinderen

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de direct actieve rol van pester. Sommige kinderen behouden enige afstand en andere kinderen doen incidenteel mee. Dit zijn de zogenaamde “meelopers”. Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt, of er zijn kinderen die het niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe (school) omgeving.

Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf in de slachtofferrol te geraken. Maar het kan ook zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor in populariteit mee te liften met de pester in kwestie. In de Kanjertraining worden deze kinderen aangeduid als 'aapjes', met de rode pet op. Deze kinderen lachen overal om en vooral om wat de pester doet. Deze kinderen zijn niet te vertrouwen voor andere kinderen. Vooral meisjes doen nogal eens mee met pesten om een vriendin te kunnen behouden. Als kinderen actiever gaan mee pesten in een grotere groep, voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat er met pesten wordt aangericht. Alles wat in een groep gebeurt laat het individueel denken meer en meer achter zich en zo kan met name groepsgegedrag leiden tot excessen die achteraf voor iedereen, inclusief de pesters, onacceptabel zijn.

Het heeft absoluut zin om daadwerkelijk op te staan tegen het pesten. Als kinderen leren om dusdanig gedrag te benoemen en te letten op bepaalde signalen vanuit de omgeving, kan er weerstand geboden worden tegen pestgedrag. Het pesten wordt dan al direct minder vanzelfsprekend en draagt bovendien grotere risico's met zich mee. De situatie voor met name meelopers verandert door het ongewenste karakter van het vertoonde pestgedrag. Het wordt duidelijk dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in het pestgedrag. Meelopers horen graag bij de norm en de grote groep en zijn niet bereid en ook niet in staat om grote risico's te lopen waarvan ze de gevolgen niet kunnen overzien, dit in tegenstelling tot de ervaren pester. Kinderen die pestgedrag signaleren en dit bij de leerkracht aangeven vervullen dus een belangrijke rol. Ook de ouders kunnen een belangrijke rol spelen. Ouders van kinderen die gepest worden en die dit probleem met de school of op de club willen bespreken, zijn natuurlijk altijd emotioneel bij het onderwerp betrokken. De gevoelde onmacht bij deze ouders wordt door hen sterk ervaren en is niet altijd een goede leidraad tot een rationeel handelen. De ouder wil maar een ding en dat is dat het pestgedrag ogenblikkelijk stopt. Ouders van kinderen die niet direct bij het pesten zijn betrokken, kunnen meer afstand nemen. Daardoor zijn ze beter in staat om duidelijk te maken aan hun kind dat er iets aan het pesten gedaan moet worden. Dit is ook in het belang van de opvoeding en ontwikkeling hun eigen kind. Als er in de omgeving van een kind gepest wordt, heeft het kind zelf ook last van een onveilige, onprettige sfeer in de groep of de klas.

4 TE VERWACHTEN PROBLEMEN BIJ DE AANPAK VAN PESTEN.

4.1. Bij het gepeste kind

Een gepest kind schaamt zich vaak voor zijn gedrag, het voldoet niet aan normen die de ouders graag in hun kinderen terugzien: een vrolijk en vooral onbezorgd kind dat zelfstandig in staat is zijn boontjes te doppen. Pesten is een groot probleem voor kinderen en zorgt ook voor een evenredig groot probleem bij de erkenning en de aanpak ervan. Veel gepeste kinderen doen er dan uiteindelijk ook maar het zwijgen toe en vereenzamen. De angst wordt aanvankelijk nog groter als het pesten bespreekbaar gemaakt wordt door de ouders, waardoor het gepeste kind eens te meer met de gevolgen van het pesten kan worden geconfronteerd. Als represaille kan er in nog heviger mate gepest worden dan daarvoor al het geval was.

4.2. Bij de pester

De pester zelf ziet zich in zijn machtsspel bedreigd, en dat moet ten koste van alles voorkomen worden. Soms blijken de pesters echter net zo opgelucht als de slachtoffers bij een duidelijke aanpak. Er wordt immers ook aandacht besteed aan hun onmacht om normaal met andere kinderen een relatie op te bouwen. Bij een aantal pesters is dat hun liefste wens waardoor ze echter helaas onmachtig zijn door het ontbreken van het hanteren van de juiste vaardigheden. Daarom wordt in gesprekken ook altijd de vraag gesteld of een pester wil dat het slachtoffer zich verdrietig/onveilig voelt.

Daarnaast is het goed te weten dat er altijd kinderen zijn die zich schuldig voelen omdat ze niet op kunnen komen voor het slachtoffer door actief te helpen of een volwassene te hulp te roepen. Dit is vergelijkbaar met het niet te hulp schieten bij het verdrinken van mensen, waar een menigte bij aanwezig is.

Ook zijn er altijd kinderen die helemaal niet in de gaten hebben dat er in hun omgeving gepest wordt. Ze zien wel het een en ander gebeuren, maar kunnen de gebeurtenissen niet duiden als pestgedrag, waar gepeste kinderen erg veel last van ondervinden.

4.3. Bij de ouders

Ouders van kinderen hebben vaak moeite om hun kind terug te zien in de rol van meeloper of pester. Ouders beschikken niet altijd over de juiste informatie en ook het zich op beperkte schaal voordoen van conflictsituaties tussen groepen kinderen, zorgt ervoor dat er nauwelijks vergelijkingsmateriaal voorhanden is. Een pester op school hoeft zich in de thuissituatie niet als pester te manifesteren. Sommige ouders zien ook de ernst van de situatie onvoldoende in. Zij vertellen het pestgedrag van hun kind in weerbaar gedrag. Hun kind maakt echter een abnormale ontwikkeling door met grote risico's op normatief afwijkend gedrag op latere leeftijd met grote gevolgen. Andere ouders zien er niets meer in dan wat onschuldige kwajongensstreken. De slogan: "Ach iedereen is wel eens gepest, u toch ook?" , "geeft de visie van de ouders op dit gedrag aardig weer. Behalve de pester moeten dus ook vaak de ouders doordrongen worden van het ongewenste karakter voor alle betrokkenen van het vertoonde pestgedrag. Ouders worden nauw betrokken in de uitgangspunten van de Kanjertraining wanneer hun kind direct bij een peestsituatie betrokken is.

5 UITGANGSPUNTEN BIJ ONS PESTPROTOCOL

Het pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaat aanpakken.

De Overplaats wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen voorstelt bij voorkomend pestgedrag.

Bij ons pestprotocol staan vijf uitgangspunten centraal. Dit zijn:

1. Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen.
2. De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.
3. Leerkrachten moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde liggen bij de leerkrachten.
4. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit.
5. Dit pestprotocol wordt door het hele team en de medezeggenschapsraad onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden via de website van de school.

6 DE PROTOCOLLAIRE MAATREGELEN

6.1. Preventieve maatregelen

1. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas als normaal gebruikelijk, bijvoorbeeld aan het begin van het schooljaar. Dan wordt er doorgaans ook gestart met het geven van de lessen uit de Kanjertraining. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol –aangevuld met de Kanjerregels- expliciet besproken.
2. De regels worden vóór (pro-actief), tijdens en na de situaties besproken. Er is altijd toezicht.
3. Indien de leerkracht aanleiding daar toe ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.
4. Collegiale steun en deskundigheidsbevordering.

6.2. Repressieve maatregelen

1. Indien er sprake is van pestgedrag treedt de leerkracht handelend op door het direct aanspreken van de leerlingen en het eventueel hanteren van een combinatie van straffen en belonen. Kinderen worden aangesproken met behulp van de Kanjerregels.

2. Indien er sprake is van pestgedrag op een van de speelpleinen van de school, wordt door de leerkrachten opgetreden.
3. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt indien nodig regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van de gesprekken worden aantekeningen gemaakt in het leerlingvolgsysteem van zowel de pester als het gepeste kind.
4. Indien er sprake is van pestgedrag worden de ouders van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Daarbij kan gedacht worden aan: buitenspelen, overblijven, bewegingsonderwijs, excursies, schoolreisjes en bibliotheekbezoek. De directeur van de school wordt uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld van de gesprekken met de kinderen en de ouders.
5. Indien het probleem zich toch blijft herhalen meldt de leerkracht dit gedrag en de ondernomen acties aan de directeur van de school.
6. De directeur roept de ouders op school voor een gesprek. Ook het kind kan in dit eerste directiegesprek betrokken worden. De directeur gaat uit van het opgebouwde archief van de leerkracht en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.
7. Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem in de richting van de afdeling jeugdzorg van de GG&GD, JGT of andere hulpverleners.
8. Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en/of de ouders van het kind onvoldoende meewerken om het probleem ook aan te pakken kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen als daar zijn: isoleren van de pester of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school. Dit is ter beoordeling door de directeur.

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Onderstaande tekst geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

7.1. Hulp aan het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van de ervaringen. Dit gebeurt door achtereenvolgens:

- Gesprekken met een vertrouwenspersoon, bij voorkeur de leerkracht van het kind. Bij het monitoren van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Het doel is tweeledig: zowel het signaleren van nieuwe prikkels als het verwerken van de eerdere ervaringen.
- Schriftelijke verwerking door het kind. Het kind krijgt de beschikking over een "verwerkingsschriftje" dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld in en buiten de reguliere schooltijd om. Het gaat hier om een vertrouwelijk instrument van kind en leerkracht. Het kind krijgt op die manier de gelegenheid de traumatische ervaringen van zich af te schrijven/tekenen. Indien een kind een verwerkingsschriftje krijgt, worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld.

7.2. Hulp aan de pester

De pesters hebben in ons pedagogisch stelsel ook recht op hulp, zij zijn niet in staat om op een normale wijze met anderen om te gaan en hebben daar onze professionele hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- Een gesprek vanuit het protocol waarin ondubbelzinnig zal worden aangegeven welk gedrag niet geaccepteerd wordt op de school. Dit gesprek wordt gevoerd als een slecht-nieuwsgesprek. Er wordt een schriftelijk verslagje van gemaakt op een Oepsblad. Een duidelijk afspraak voor een vervolgesprek op termijn ongeacht de ontwikkelingen en welke straf er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.
- Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.
- De ouders worden volgens het stappenplan geïnformeerd (zowel van de pester als het gepeste kind).
- Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden notities gemaakt. Indien deze activiteit geen oplossing biedt voert de leerkracht een aantal probleemoplossende gesprekken met de leerling waarbij getracht zal worden de oorzaak van het pesten te achterhalen. Daarnaast proberen we de pester gevoelig te maken voor hetgeen hij/zij aanricht bij het gepeste kind.

- Als het pestgedrag blijft voortduren (drie Oepsbladen) roept de school de hulp in van een extern hulpverleningsinstantie of verwijst ouders hiernaar door. Indien dit alles niet leidt tot een verbetering zal de ouders geadviseerd worden te kijken naar een andere school voor hun kind. Eventueel kan de school overgaan tot schorsing of verwijdering van leerlingen volgens het protocol van de Sophia Scholen.

7.3. Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers

De zwijgende middengroep is als eerder beschreven in dit stuk van cruciaal belang in de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep moet ook gemobiliseerd worden, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders.

7.4. Hulp aan de ouders

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school serieus omgaat met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. De ouders van de pesters moeten op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.

- De ouders van de zwijgende middengroep en de meelopers moeten zich bij de leerkracht kunnen melden als zij van hun kind vernemen dat er een kind gepest wordt. Ook voor ouders moet een klimaat bestaan waarin het duidelijk is dat de school open staat voor dit soort meldingen.
- Ouders kunnen hun kinderen zeggen dat zij het verschrikkelijk vinden als kinderen elkaar pesten. Dat als hun kind het ziet, het zeker niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen tegen het pesten. Indien het kind die stelling niet durft te nemen, het altijd aan de ouders of aan de leerkracht moet vertellen. Praten over pesten is fundamenteel iets anders dan klikken. Ouders kunnen hun kind daarin ondersteunen en begeleiden.

7.5. De belangrijkste regels

De 5 gouden regels vanuit de Kanjertraining zijn:

1. We vertrouwen elkaar
2. Niemand speelt de baas (we maken afspraken en spelen samen)
3. Niemand lacht uit (toelachen mag, uitlachen niet)
4. Niemand doet zielig (je mag best verdriet hebben, maar je bent niet zielig)
5. We helpen elkaar

WERK EN SPEELCONTRACT

1. Ik ben te vertrouwen
2. ik help
3. Ik speel niet de baas
4. Ik lach niet uit
5. Ik ben niet zielig

Natuurlijk werken wij hieraan mee!

Kind

Leerkracht

Ouders

Dit contract hoort bij het pestprotocol van De Overplaats

Adviezen voor ouders van gepeste kinderen

Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, kunt u de ouders van de pester opbellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten. Gebruik daarbij als argument dat elk kind op straat veilig moet kunnen zijn. Niemand zal dat ontkennen.

- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als uw kind al lange tijd is gepest, vraagt dat om een uitgebreide aanpak. Neem contact op met de leerkracht, ga bij de school kijken, lees boeken en bekijk samen met uw kind filmpjes over pesten. Meer informatie kunt u opvragen bij de bibliotheek.
- Als van u, uw kind er met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef het achtergrondinformatie en maak uw kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken. Voordat u dit belooft, zal er hierover eerst overleg met de school moeten plaatsvinden.
- Beloon uw kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport, zodat hij in een spel of motorische vaardigheid kan uitblinken.
- Wordt uw kind op de sportclub gepest door leeftijd- of klasgenoten, vraag dan de leiding aan het pesten aandacht te besteden en met de kinderen te bespreken dat ieder kind op de club veilig mag zijn.
- Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met uw kind. Doe dat niet op negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: 'wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?'
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat uw kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij uw kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het maar hierbij geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.
- Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining of kanjertraining. Informatie is in te winnen op school, Jeugdzorg, via uw huisarts of andere ouders.
- Let thuis goed op pestgedrag via bijvoorbeeld facebook, Instagram, whatsapp en email.
- Accepteer de situatie niet. Bespreek het op school en schakel eventueel een vertrouwenspersoon in om aan de ongezonde situatie voor uw kind een einde te maken.

Afspraken op De Overplaats

- We hanteren de Kanjerregels
- Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet.
- We laten elkaar rustig werken en spelen.
- We spelen met eerlijke spelregels.
- Alles mag, als het maar leuk is.
- Los ruzies op door met elkaar te overleggen, eventueel met behulp van een leerkracht.
- We zijn zuinig met materiaal en ruimen het weer netjes op.

OEPSMAP

Oepsblad

OEPS, het ging mis.

Neem even rustig de tijd om dit blad in te vullen. Als je het hebt ingevuld gaan we er met elkaar over praten.

Naam:

Datum:

Wie waren erbij betrokken?

1. Wat deed jij?

.....
.....
.....

2. pet had je op?

Konijn Pestvogel Aap Tijger

3. Wat deed de ander?

.....
.....
.....

4. Welke pet had de ander(en) op?

1. Naam:.....	☐ Konijn	☐ Pestvogel	☐ Aap	☐ Tijger
2. Naam:.....	☐ Konijn	☐ Pestvogel	☐ Aap	☐ Tijger
3. Naam:.....	☐ Konijn	☐ Pestvogel	☐ Aap	☐ Tijger
4. Naam:.....	☐ Konijn	☐ Pestvogel	☐ Aap	☐ Tijger

5. Wat zou je nu het liefste willen om het probleem op te lossen?

.....
.....
.....

6. Wat zou je van de ander willen om te probleem op te lossen

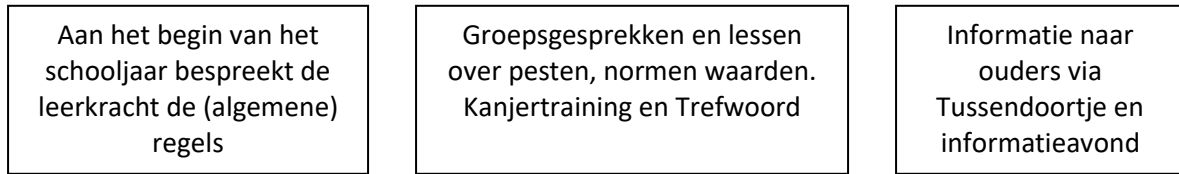
.....
.....
.....

Dankjewel dat je het hebt ingevuld.

Nu gaan we er met elkaar over praten.

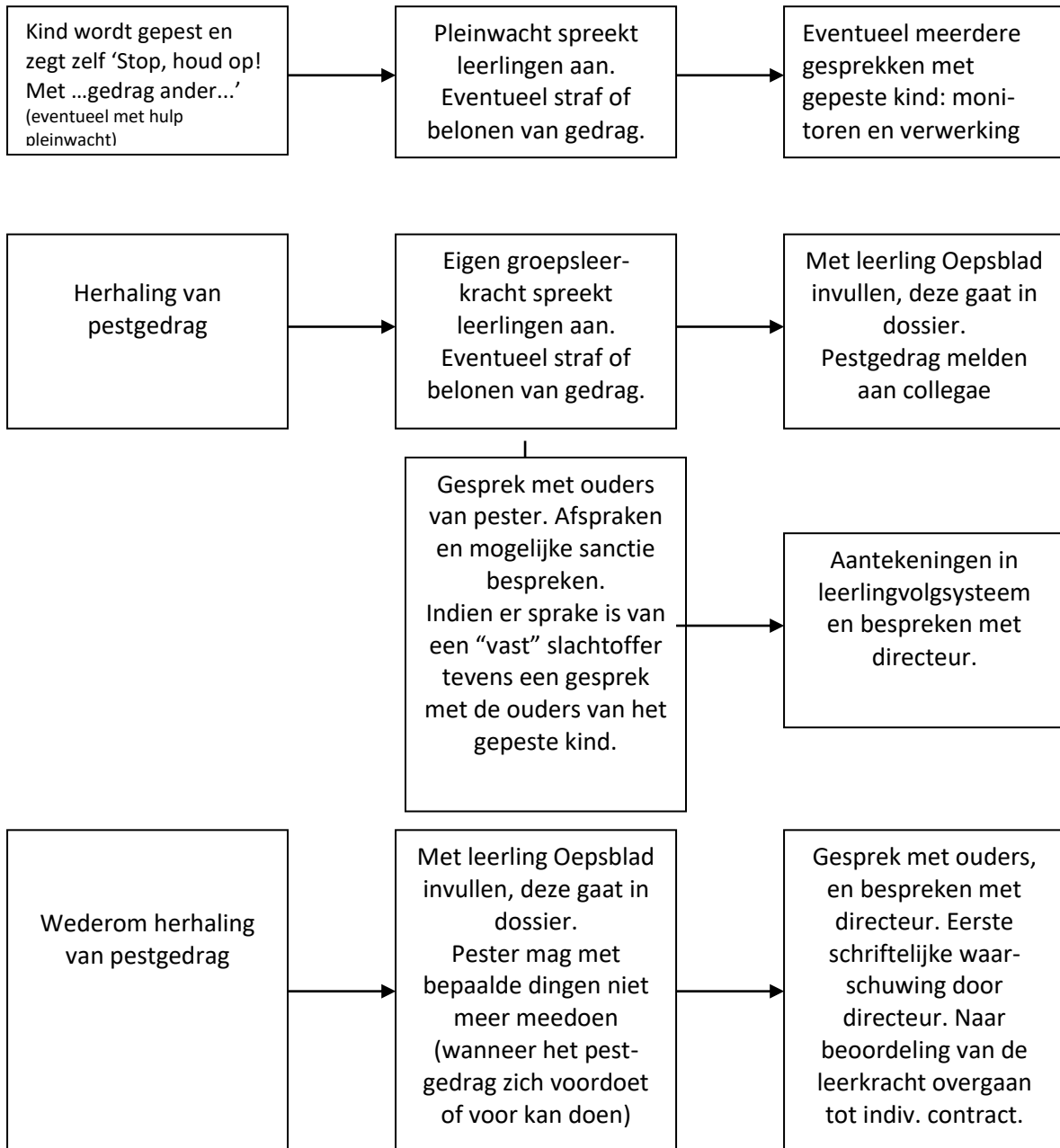
Stappenplan

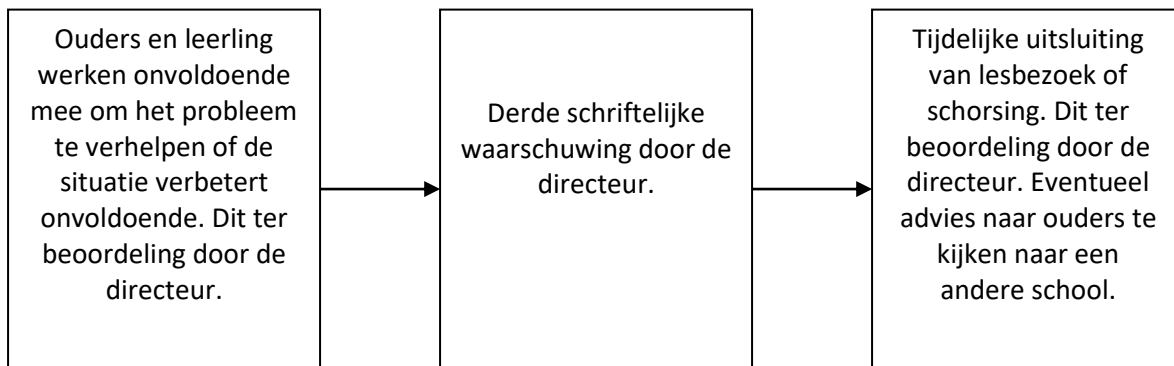
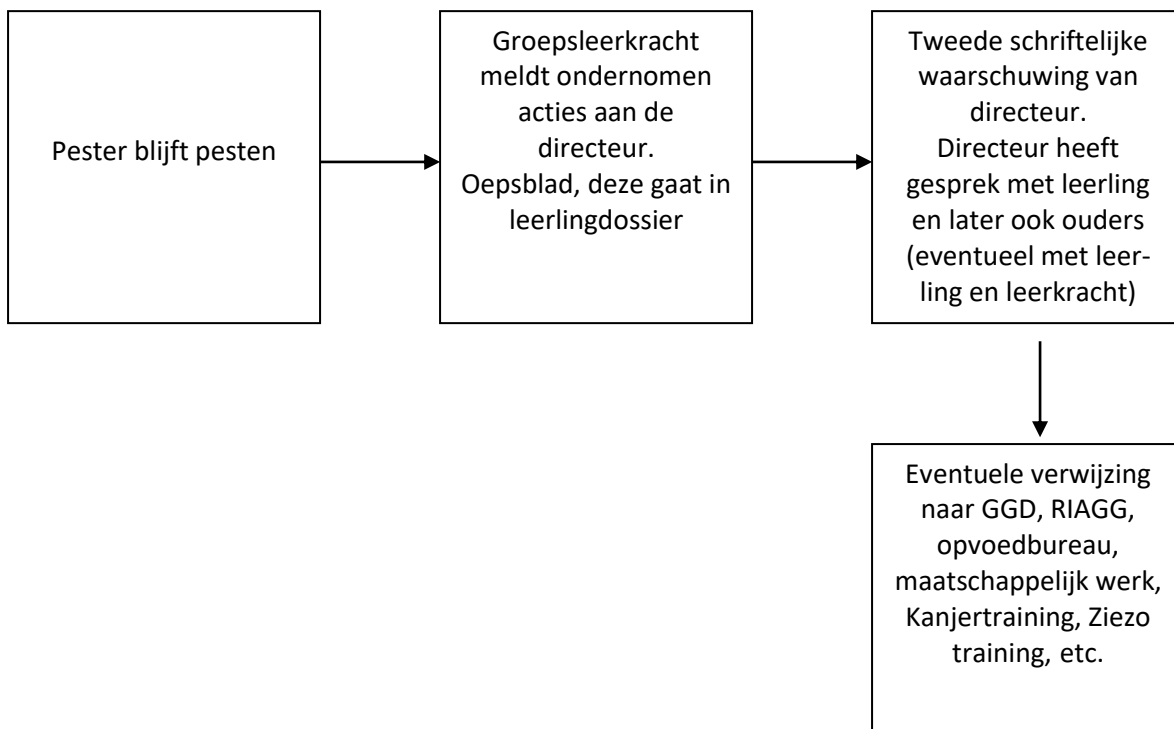
Preventief

Repressief

U kunt te allen tijde contact opnemen met de vertrouwenspersoon

Schorsing: Ten hoogste 5 dagen.

- 's Morgens dient de leerling zich om 8.00 uur bij de groepsleerkracht te melden om het werk van die dag uitgelegd te krijgen en daarna mee naar huis te nemen. 's Middags om 15.30 uur meldt de leerling zich weer met het gemaakte werk bij de groepsleerkracht.
- Na de schorsingsperiode: gesprek met leerkracht, leerling en ouders voordat de leerling in de groep start. (aantekeningen in het leerling-dossier).
- Na herhaald schorsen kan door het schoolbestuur op voordracht van de directeur overgegaan worden tot het definitief van school verwijderen van de leerling.